

1. Vzal chléb (28. 4.)

Uvedení

Draží přátelé, bratři a sestry v Kristu, náš skromný eucharistický kongres je doplněním dluhu za nemožnost konat diecézní eucharistický kongres v rámci přípravy na Národní eucharistický kongres v Brně; byl k tomu dostatečný důvod: jednak bylo v Praze setkání Taizé a poté, v květnu, týden evangelizace. Obě aktivity byly vyčerpávající pro naši arcidiecézi. Také Vám za Vaši námahu patří můj dík.

V letošním roce uplynulo 70 let od zmařené slavnosti Těla a Krve Páně; tato slavnost byla posledním veřejným vystoupením kardinála Josefa Berana. To je jeden z důvodů konání našeho náhradního a skromného diecézního kongresu. Druhým důvodem je naléhavá výzva k naší očiště a odvaze jít cestou, kterou vytyčil zmíněný kardinál Beran svým heslem „Eucharistia et labora“ („Eucharistie a práce“). V nedělích před letošní slavností Těla a Krve Páně bude na závěr mše svaté zaznívat slovo o eucharistii.

Dominik kardinál Duka OP, arcibiskup pražský

Přinášení darů a dobro stvořeného světa

V dnešní katechezi k eucharistickému kongresu se zastavíme u toho, že podle vzoru Ježíšovy Poslední večeře používáme při mši svaté chléb a víno, plody země a lidské práce.

Kdysi bývalo zvykem, že lidé, kteří přicházeli na mši, přinášeli chléb, který sami upekli doma, nebo dokonce víno, které zezlátlo na jejich zahrádce a vyzrálo v jejich sklepě. Odráží to i naše legenda o svatém Václavu, když říká, že kníže sám „pekl oplatky“ a „lisoval víno“. Lidé tedy přinášeli na oltář dary, v nichž nechali svůj vlastní čas, energii a práci, tedy vlastně kus sama sebe. Znamená to také, že se ke službě Bohu přinášely obyčejné, každodenní prvky, skutečný chléb náš vezdejší. Konečně to znamenalo, že materiální věci, které člověk bere ze stvoření a sám je dotváří, jsou dobré.

My dnes ke mši nepřinášíme vlastní potraviny, hostie jsou nekvašeným chlebem, který nemíváme doma na stole, víno ke mši je vybíráno jen mimořádně kvalitní a přírodní, nebývá v každé vinotéce. Ale přesto i nás dnes eucharistie učí stejné věci jako kdysi: Hmota není něco špatného, ale dobrého. Bůh materiální svět tvoří, dává, přijímá, proniká a zduchovňuje. Bůh také zve člověka, aby s ním v materiální oblasti spolupracoval: Bůh svět stvořil a člověk je pozván, aby jej dotvářel: z obilí pekl chléb a z hroznů dělal víno. A to, co

člověk dělá, jeho práce a námaha, radosti i starosti, vše může být přineseno do bohoslužby a na oltář.

Heslo kardinála Josef Berana znělo: „Eucharistia et labor“, Eucharistie a práce. Náš každodenní život, naše práce a povinnosti se slavením eucharistie úzce souvisejí. A čím více prožíváme naši každodennost s Bohem, tím lépe budeme také prožívat každou mši svatou.

Doplňující texty pro vlastní potřebu

Legenda o sv. Václavu

Václav v době žní, vstáváje ještě za noci, tajně vycházel do polí, požínal pšenici, nosil ji na ramenou do svého domu, zde mlátil, v mlýncích smílal a mouku přesíval a (...) pekl oplatky. Stejně tak s věrným služebníkem chvátal za nočního ticha na svou vinici, zde česali hrozny, hustě je nakladli do putny, skrytě nosili do jeho světničky, tam lisovali víno v lisu a nalévali do džbánu. A to vše dělal proto, aby tak mohli kněží přinášet Pánu oběť spásy. (*Crescente fide*)

kardinál Josef Beran

Eucharistie a práce. Nepatrnou hláskou je „a“. Spojuje však neobsáhlé pojmy. Práce – vše veliké, krásné, vznešené a ušlechtilé v řádu přirozena. Eucharistie – zdroj vši velikosti, krásy a ušlechtilosti nadpřirozené. A ve spojení obou spočívá základ všeho dobra. Co je tělo bez duše, to je přirozeno bez nadpřirozena, to je práce bez Eucharistie. (*Pastýřský list, 8. prosince 1946*)

Papež Benedikt XVI.

Jednoduché a pokorné gesto přinášení darů má velký význam: v chlebu a vínu je celé stvoření Kristem Vykupitelem přijato, aby bylo proměněno a přineseno Otci. V této perspektivě přinášíme na oltář i každé utrpení a bolest světa s jistotou, že v Božích očích je všechno cenné. (*Sacramentum caritatis, 47*)

Papež František

Centrem mše svaté je oltář. A oltář je Kristus. Vždy musíme sledovat oltář, který je středem mše svaté. Jako plod země a lidské práce přinášíme chléb a víno a v tomto daru přinášíme také sami sebe Bohu, Otci všemohoucímu, pro dobro celé jeho svaté církve. „Takže život věřících, jejich chvála, jejich utrpení, jejich modlitba, jejich práce jsou spojeny s Kristovou chválou a modlitbou, s jeho utrpením a prací i s jeho bezvýhradnou obětí, a tím získávají novou hodnotu.“ (*KKC 1368*) Naše dary jsou samozřejmě nepatrné, ale Kristus potřebuje od nás toto malé množství. Pán od nás žádá málo, ale dává nám mnoho. Žádá nás o otevřená srdce; žádá nás, abychom usilovali o to být lepší, abychom přijali toho, kdo se nám v eucharistii nabízí; žádá nás o tyto nepatrné dary chleba a vína, které se stanou jeho tělem a krví. (*audience, 28. února 2018*)